

Co-funded by
the European Union

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Erasmus+ Sport „Walk around the Earth”

Treći challenge: „World Cup History Route”

Sedmo svjetsko nogometno prvenstvo

Ova priča inspirirana je stvarnim događajima vezanima uz svjetska nogometna prvenstva i povijesni kontekst vremena u kojem su se odvijala. Riječ je o stvaralačkom pripovijedanju oblikovanom kao da ga iznose poznati nogometaši tog razdoblja, no sadržaj je fikcija. Izjave, misli i doživljaji prikazani u pričama nisu stvarni niti potvrđeni, već su rezultat autorske interpretacije. Ovim sadržajem ne tvrdi se da su navedene osobe zaista izrekle ili mislile opisano, osobito imajući u vidu da mnoge od njih više nisu među nama.

Santiago (Čile), 1962.

Još se pričalo o tome kako je Jurij Gagarin godinu ranije prvi probio granicu između Zemlje i svemira i postao prvim čovjekom u svemiru, a onda je John Glenn napravio tri puna kruga oko našeg planeta. Svemirska utrka dobila je zamah, a ljudi su zamišljali rakete i budućnost dok su im pogledi bili usmjereni u nebo.

A ja sam gledao u travu i loptu.

Izvor: picryl.com

Izvor: commons.wikimedia.org

U lipnju smo stigli u Čile. Ta zemlja još je uvijek pamtila Valdivijski potres koji se dogodio 22. svibnja 1960. godine i koji je, s magnitudom od 9,5 po Richteru, najjači zabilježeni potres u ljudskoj povijesti. Trajao je oko 10 minuta i izazvao razorni tsunami visok do 25 metara! Ovaj strašan potres odnio je više od 6.000 života. Mnogi gradovi bili su potpuno srušeni, a geografija tog područja trajno je promijenjena (neka su područja potonula, dok su se druga podignula).

Gradovi su obnovljeni, ali strašan osjećaj i ljudski strah traju puno duže od obnove. Možda je baš zato stadion bio glasnjiji nego igdje, kao da ljudi viču da su još uvijek živi.

U svijetu se istovremeno osjećala velika napetost. Tijekom Kubanske raketne krize svi su nakratko zastali. Nije bilo potrebno razumjeti politiku da bi se osjetio strah. Bio je to onaj tihi, kolektivni trenutak kad svi čekaju rasplet. Srećom, razum je ovaj put prevladao i svijet je izbjegao novi veliki sukob.

Na terenu nije bilo tišine. Kažu da je ovo prvenstvo bilo najgrublje u povijesti.

Utakmica između Čilea i Italije pretvorila se u nešto što nije nalikovalo igri. Guranje, udarci i kaos na terenu. Kasnije su to nazvali “Bitka za Santiago”.

Ali ja nisam znao igrati tako.

Dok su se negdje daleko snimali filmovi poput Lawrencea od Arabije, epski i veliki, i dok su kazališta oživljavala teške dijaloge iz Tko se boji Virginije Woolf?, ja sam radio nešto za mene skroz jednostavno, driblao sam.

Izvor: picryl.com

Izvor: picryl.com

Moje ime je Garrincha.

Rođen sam s cerebralnom paralizom, a operacija mi je omogućila da hodam. Cijeli život živio sam s iskrivljenim nogama, a uz to mi je jedna noga bila kraća. Ali lopta me voljela i „lijepila” mi se za nogu, valjda zato što je nisam pokušavao kontrolirati na silu.

Brazil je došao braniti naslov. S nama je bio Pelé, najbolji od svih. Nažalost, već u drugoj utakmici se ozlijedio i odjednom je sav teret pao na nas ostale.

Tada je krenula moja priča. Protiv Engleske dva gola. Protiv domaćina, Čilea, još dva. Nisam razmišljao o važnosti utakmica. Svaki dribling bio je isti kao onaj na prašnjavoj ulici.

Finale protiv Čehoslovačke nije počelo kako smo htjeli. Primili smo gol. Ali ova momčad nije odustajala od svog stila igre. Okrenuli smo rezultat na 3:1.

Brazil je opet postao prvak svijeta, obranili smo naslov iz Švedske!

Čile je te godine ispisao svoju najljepšu nogometnu priču, osvojili su treće mjesto i postigli najveći uspjeh u svojoj povijesti. Do njega su dolazili na neobičan način. Prije svake utakmice “okusili” bi protivnika.

Prije utakmice protiv Švicaraca jeli su čokoladu, prije utakmice s Talijanima špagete, a prije utakmice protiv SSSR-a pili su votku. Prije polufinala s Brazilom pili su kavu, ali protiv nas im ni to nije pomoglo.

Izvor: commons.wikimedia.org

I još nešto neobično! Golovi su te godine bili rijetki kao tišina na stadionu. Samo četiri pogotka bila su dovoljna za naslov najboljeg strijelca. I nije ga osvojio jedan čovjek, nego čak šestorica: Dražan Jerković, Flórián Albert, Valentin Ivanov, Garrincha, Leonel Sánchez i Vavá.

Nikad prije, a ni poslije na svjetskim prvenstvima, tako malo pogodaka nije bilo dovoljno za vrh.

Zanimljivosti iz 1962.

- Jedan od najvećih vratara svih vremena, Lav Jašin, branio je odlično na ovom prvenstvu.
- Svijet je tugovao za prerano preminulom filmskom zvijezdom Marilyn Monroe.
- Uoči prvenstva Sovjetski nogometni savez odlučio je nogomet prepustiti znanosti. U jednom moskovskom sportskom institutu pokušali su izračunati kako bi trebao izgledati "savršen" igrač. Brojke su rekle svoje: između 169 i 173 centimetra visine te 70 do 76 kilograma težine. Ali nogomet nisu samo brojke i znanost.

Vaš Garrincha

Autori:

Juraj Horžić, prof.
Sara Horvat, mag.educ.inf